

Властивості тексту

1. Вирівнювання тексту

Для того що б вирівняти текст у документі HTML, наприклад по центру екрана, ми застосовували до тегу містить в собі текст атрибут align (вирівнювання) і одне з його можливих значень center (по центру). Запис мав такий вигляд:

<p вирівняти = "center"> текст по центру </p>

У CSS дану задачу бере на себе властивість text-align (вирівнювання тексту), яке вирівнює текст щодо елемента батька (наприклад, блоку DIV) або ж вікна браузера.

`text-align` (так само як і htmlовський атрибут `align`) має наступні значення:

Left • вирівняти текст по лівому краю

Right • вирівняти текст по правому краю

Center • вирівняти текст по центру

Justify • вирівняти текст по ширині

Тепер для того щоб вирівняти текст того ж параграфа по центру слід записати так:

```
<p style="text-align: center">текст по центру </p>
```

У цьому випадку, за допомогою атрибуту стилю, впроваджуємо CSS безпосередньо в HTML-тег.

А от у наступному прикладі використовується тег `<style>` у заголовку документу:

```
<html>
<head>
<title>Выравнивание текста</title>
<style type="text/css">
h1 { text-align: center }
p { text-align: justify }
</style>
</head>
<body>
<h1> МОВИ WEB-ПРОГРАМУВАННЯ </h1>
<p> Які засоби Web-програмування використовують розробники сайтів? Насправді таких засобів досить багато.
<p> Але спочатку слід відмітити, що, при всій їх різноманітності і при різноманітності мов програмування, які можуть бути використані в веб-будівництві, всі скрипти (і відповідно кошти для їх написання) можна розділити на дві групи: ті, які працюють на стороні сервера (тобто на комп'ютері, на якому розташований сам сайт) і на стороні клієнта (тобто на комп'ютері користувача, який цей сайт переглядає). Без використання серверних скриптів не можна обійтися, якщо необхідно збирати і зберігати якусь інформацію на сервері (наприклад, для інтернет-форуму потрібно організувати прийом та збереження повідомлень, що відправляються користувачами). Скрипти, що працюють на стороні клієнта, дозволяють реагувати на дії користувача, коли він переглядає вже завантажену в пам'ять свого комп'ютера сторінку, змінювати її вигляд і вміст без того щоб завантажувати її з сервера знову. Дуже часто для забезпечення виконання якоїсь задачі використовуються обидва види скриптів.
<p> Хоча на момент появи і початку розвитку Інтернету вже існувала велика кількість популярних та розвинених мов програмування (напр., Сі, Паскаль і т. д.), програмування в Інтернеті мало свого специфіку, а одного боку, потрібні були нові функції, з іншого боку, потрібні були нові мови програмування (напр., Сі, Паскаль і т. д.) для того, щоб
```


МОВИ WEB-ПРОГРАМУВАННЯ

Які засоби Web-програмування використовують розробники сайтів? Насправді таких засобів досить багато.

Але спочатку слід відмітити, що, при всій їх різноманітності і при різноманітності мов програмування, які можуть бути використані в веб-будівництві, всі скрипти (і відповідно кошти для їх написання) можна розділити на дві групи: ті, які працюють на стороні сервера (тобто на комп'ютері, на якому розташований сам сайт) і на стороні клієнта (тобто на комп'ютері користувача, який цей сайт переглядає). Без використання серверних скриптів не можна обійтися, якщо необхідно збирати і зберігати якусь інформацію на сервері (наприклад, для інтернет-форуму потрібно організувати прийом та збереження повідомлень, що відправляються користувачами). Скрипти, що працюють на стороні клієнта, дозволяють реагувати на дії користувача, коли він переглядає вже завантажену в пам'ять свого комп'ютера сторінку, змінювати її вигляд і вміст без того щоб завантажувати її з сервера знову. Дуже часто для забезпечення виконання якоїсь задачі використовуються обидва види скриптів.

Хоча на момент появи і початку розвитку Інтернету вже існувала велика кількість популярних та розвинених мов програмування (напр., Сі, Паскаль і т. д.), програмування

2. Оформлення тексту

Властивість text-decoration дозволяє оформлювати текст, присвоївши йому одне або кілька значень з нижче представлених варіантів оформлення тексту.

blink

• текст буде миготіти (блимати)

line-through

• робить текст перекресленим

overline

• надкеслює текст

underline

• підкреслення тексту

none

• текст без оформлення

```
<a href="index.html" style="text-decoration:none">  
Посилання без підкреслення </a>
```


Документ index.html

```
<html>
<head>
<title>Оформление текста</title>
<link rel="stylesheet" href="mystyle.css" type="text/css">
</head>
<body>
<h2>Меню:</h2>
<a href="index.html"> HTML.</a><br>
<a href="stor.html"> CSS.</a>
<hr>
<h1> HTML  </h1>
<p> HTML - це скорочення від англ. "HyperText Markup Language"
<p> Ця ідея полягала в тому, щоб внести в звичайні текстові документи
</body>
</html>
```

Документ CSS (mystyle.css)

```
h1 {text-align: center}
h3 {text-align: left; text-decoration: underline}
a {text-decoration: underline}
a:hover {text-decoration:none}
p {text-align: justify}
```

ПРИКЛАД

Меню:

[HTML.](#)
[CSS.](#)

HTML

HTML - це скорочення від англ. "HyperText Markup Language", що в перекладі на російську означає "мова гіпертекстової розмітки". HTML - це стандартна мова, яка і донині використовується для створення Web-сторінок, що розміщуються в Інтернеті. Спочатку в основі HTML лежала одна проста ідея.

Ця ідея полягала в тому, щоб внести в звичайні текстові документи, які люди читали на екрані монітора, просто прокрутивши або перегортаючи сторінки, як у книжці, можливість додавання посилань, переходячи по яким, людина могла відразу перескочити на іншу сторінку або в інше місце тексту, якщо дане посилання його зацікавило. Можливість додавання в своєму тексті посилань на інші сторінки, в поєднанні з механізмом завдання адреси для будь-якої сторінки, викладеної в мережі (який відомий як URL) і призвела до того, що почала формуватися взаємопов'язана мережа сайтів, що втілилася в той Інтернет який ми маємо зараз. Мова HTML постійно покращується і зараз (за станом на листопад, 2012 р.) розроблюється її нова версія HTML5, яка ставить за мету змінити, перевизначити та стандартизувати деякі існуючі елементи, а також додати нові, значно розширивши її функціональність.

Документ stor.html

```
<html>
<head>
<title>Оформление текста</title>
<link rel="stylesheet" href="mystyle.css" type="text/css">
</head>
<body>
<h2>Меню:</h2>
<a href="index.html"> HTML. </a><br>
<a href="stor.html"> CSS.</a>
<hr>
<h1> CSS</h1>
<p> CSS (англ. Cascading Style Sheets - каскадні таблиці стилів) - форм
<p> Такий поділ може збільшити доступність документа, надати велику гн
</body>
</html>
```

Меню:

[HTML.](#)
[CSS.](#)

CSS

CSS (англ. Cascading Style Sheets - каскадні таблиці стилів) - формальна мова опису зовнішнього вигляду документа, написаного з використанням мови розмітки HTML. Застосовується для завдання певним елементам сторінки кольорів, шрифтів, місць розташування та інших аспектів представлення зовнішнього вигляду. Основною метою розробки CSS було розділення опису логічної структури веб-сторінки (яке проводиться за допомогою HTML або інших мов розмітки) від опису зовнішнього вигляду цієї веб-сторінки (яке тепер проводиться за допомогою формальної мови CSS).

Такий поділ може збільшити доступність документа, надати велику гнучкість і можливість управління його уявленням, а також зменшити складність і повторюваність в структурному вмісті. Правила CSS пишуться на формальній мові CSS і розташовуються в таблиці стилів. Ці таблиці можуть розташовуватися як в самому веб-документі, зовнішній вигляд якого вони описують, так і в окремих файлах, що мають формат CSS. (По суті, формат CSS - це звичайний текстовий файл. В файлі CSS не міститься нічого, крім переліку правил CSS і коментарів до них).

Зверніть увагу на зовнішній файл CSS в ньому ми "оформлювали" посилання елемента <a>, причому робили це двічі перший раз

```
a {text-decoration: underline}
```

зробили її підкресленою, хоча можна було цього і не робити, оскільки тег <a> підкреслюється за замовчуванням, а другий раз використовували так званий псевдоклас hover і заборонили підкреслення

```
a: hover {text-decoration: none}
```

Даний псевдоклас вказує на те, що застосовувати до нього стильовий опис варто лише в тому випадку якщо користувач навів курсор на цей елемент. Так якщо в прикладі навести курсор на одну з посилань в меню то підкреслення зникне, що створює певний динамічний ефект .. меню стає "живим".

3. Відступ першого рядка.

Властивість `text-indent` - задає відступ першого рядка в текстовому блоці з лівого боку, простіше кажучи робить абзацний отступ.

Відстань від лівого краю вікна браузера або ж елемента батька (блоку в який поміщений блок з текстом) може бути задано у відсотках від ширини вікна браузера або ж одиницях виміру прийнятих в CSS.

У прикладі нижче відстань відступу від лівого краю задається в пікселях (px):

```
<style type="text/css">  
h1 {text-align: center}  
p {text-align: justify; text-indent: 20px}  
</style>
```

Внесіть зазначені зміни в попередній приклад

4. Трансформація тексту

Властивість `text-transform` трансформує символи у вказаному текстовому блоці, роблячи їх великими або прописними по одному з правил в залежності від присудженого значення даній властивості.

Значення	
<code>none</code>	текст відображається без будь-яких змін (за замовчуванням)
<code>capitalize</code>	кожне слово в тексті відображається з заголовного символу
<code>lowercase</code>	усі символи перетворюються в нижній регістр
<code>uppercase</code>	усі символи перетворюються у верхній регістр

Приклад застосування властивості text-transform

```
<html>
<head>
<title>Трансформація текста</title>
</head>
<body>
<p style="text-transform: capitalize">економічна кібернетика економічна кібернетика</p>
<p style="text-transform: lowercase">ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА економічна кібернетика</p>
<p style="text-transform: uppercase">економічна кібернетика ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА</p>
</body>
</html>
```


Економічна Кібернетика Економічна Кібернетика

економічна кібернетика економічна кібернетика

ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА

5. Вертикальне вирівнювання

Вертикальне вирівнювання тексту в рядку встановлює властивість **vertical-align**

Можливі значення властивості vertical-align:

Значення	
baseline	вирівнює базову лінію елемента за базовою лінії батька
bottom	вирівнює елемент по нижній частині рядка
middle	вирівнює середину елемента за базовою лінії батька і додає половину висоти батьківського елемента
sub	нижній індекс (розмір шрифту не змінюється)
super	верхній індекс (розмір шрифту не змінюється)
text-bottom	нижня межа елемента вирівнюється по нижньому краю рядка.
text-top	верхня межа елемента вирівнюється по верхньому краю рядка
top	вирівнює елемент по верхній частині рядка

Приклад

web програмвання мова гіпертекстової розмітки HTML

Каскадні таблиці стилів CSS програмування

формула води: H₂O

н
а
в
с
к
о
с
и
!

```
вертикальне вирівнювання — Блокнот
Файл  Правка  Формат  Вид  Справка
<html>
<head>
<title>Вертикальне вирівнювання тексту</title>
</head>
<body>
<font size="+3"> web </font>
<span style="vertical-align: +5px"> програмвання </span>
<span style="vertical-align: bottom"> мова гіпертекстової розмітки HTML </span>
<span style="vertical-align: top"> Каскадні таблиці стилів CSS </span>
<span style="vertical-align: 50%"> програмування </span>
<hr>
формула води: H<span style="vertical-align: sub">2</span>O
<hr>
<span>н</span>
<span style="vertical-align: -10px">а</span>
<span style="vertical-align: -20px">в</span>
<span style="vertical-align: -30px">с</span>
<span style="vertical-align: -40px">к</span>
<span style="vertical-align: -50px">о</span>
<span style="vertical-align: -60px">с</span>
<span style="vertical-align: -70px">и</span>
<span style="vertical-align: -80px">!</span>
</body>
</html>
```


6. Пробіли і перенесення рядка.

Набраний текст, в будь-якому текстовому редакторі браузером за замовчуванням виводиться на екран у вигляді суцільного тексту, де переноси рядків розставляються автоматично, а так само прибираються зайві (більше одного) пробіли між символами.

Властивість `white-space` імітує роботу тега `<pre>`, визначаючи показувати чи ні пробіли між символами, а також дозволяє або забороняє перенесення рядка.

Може мати наступні значення:

Значення	
<code>normal</code>	текст виводиться як звичайно (зайві пробіли прибираються), переноси рядків визначаються автоматично (за замовчуванням)
<code>nowrap</code>	забороняє автоматичне перенесення рядка
<code>pre</code>	показує текст в тому вигляді в якому він був набраний, пробіли і переноси рядків не видаляються.

Приклад

Стих.

Дали туфельки слону.
Взял он туфельку одну
И сказал: - Нужны пошире,
И не две, а все четыре!

С. Я. Маршак.

Это длинный предлинный те

```
<html>
<head>
<title> Пробіли та переноси рядків </title>
</head>
<body>
<p style="white-space: pre">
Стих.
```

```
Дали туфельки слону.
Взял он туфельку одну
И сказал: - Нужны пошире,
И не две, а все четыре!
```

```
С. Я. Маршак.
```

```
</p>
```

```
<hr>
```

```
<p style="white-space: nowrap">
```

```
Это длинный предлинный текст, который вряд ли полностью
поместится в одной строчке, по умолчанию в нужном месте,
браузер перенес бы его на следующую строку, однако мы
принудительно запретили это делать, с помощью значения
nowrap свойства white-space. Так что теперь, по всей
вероятности, в окне браузера появится горизонтальная
полоса прокрутки.. и зачем, спрашивается, мы это
сделали?
```

```
</p>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

При використанні nowrap текст в потрібному місці можна переносити на наступний рядок використовуючи тег

7. Відстань між словами та між символіні відстані

Властивість **word-spacing** задає відстань між словами (групами символів не поділ пробілом) в рядку.

А ось властивість **letter-spacing** визначає відстань між символами в тексті.

Обом цим властивостям можна задавати наступні значеннями:

Значення	
Normal	Нормальне відстань (за замовчуванням)
px	Відстань задається в пікселях або будь-яких інших одиницях виміру прийнятих в CSS.

Приклад

Відстань між словами

Відстань між словами дорівнює десяти пікселям

Відстань між словами може мати від'ємне значення

Міжсимвольні відстані

Відстань між буквами дорівнює п'яти пікселям

У даному випадку букви, із за від'ємного значення, будуть напливати одна на одну

Файл Правка Формат Виділення Справка

```
<html>
<head>
<title> Відстань між словами </title>
</head>
<body>
<h1 align=center> Відстань між словами </h1>
<p align="left" style="word-spacing: 10px"> Відстань між
словами дорівнює десяти пікселям </p>
<p align="left" style="word-spacing: -10px"> Відстань
між словами може мати від'ємне значення
</p>
<hr>
<h1 align=center> Міжсимвольні відстані</h1>
<p style="letter-spacing: 5px">
Відстань між буквами дорівнює п'яти пікселям </p>
<p style="letter-spacing: -3px">
У даному випадку букви, із за від'ємного значення,
будуть напливати одна на одну</p>
</body>
</html>
```


8. Інтерліньяж

Інтерліньяж - це відстань між рядками тексту.

Відстань між рядками тексту можна задати використовуючи властивість **line-height**, зробити це можна наступними способами:

- **normal** - норма (за замовчуванням);
- **%** - відсотки, за сто відсотків береться висота шрифту;
- **0.5** - множник, може бути використане будь-яке число більше нуля. Так, наприклад множник 0.5 дорівнюватиме половинній міжрядковій відстані, а 2 – подвійній;
- **px** - пікселі та будь-які інші одиниці виміру, прийняті в CSS.

Завдання

Створіть одну web- сторінку з текстовою інформацією та використовуючи вище наведений матеріал, щодо властивостей тексту, відформатуйте створений документ.

